

De Stedumer

November 2015

Sinterklaas hartelijk welkom geheten in Stedum

(foto: stedum.com)

Onder een vrolijk zonnetje kwam Sint op 21 november in Stedum aan. Als eerste kwamen er twee verkenners-Pieten aan in hun kano's, met een kleine pakjesrubberboot daarachter. Vorig jaar stond Stedum op zijn kop, en dit was dit een veiligheidsmaatregel om de aankomst in de haven goed te laten verlopen. Even daarna kwam de boot in zicht, en alles verliep goed met de kapiteins/stuurlui Timmer en Pestoor als bemanning. Zoals altijd had Sint alle aandacht voor de kinderen, en nam de nieuwe hoofdpiet vele tekeningen in ontvangst. Op het podium in de haven legde Fokko Smit de situatie met de schoorstenen in Stedum uit. Ze zijn niet allemaal toegankelijk. De in het Sinterklaasjournaal gepresenteerde oplossing met de ring, waarmee de deuren opengaan kan niet werken, want de ring was zoek. Burgemeester Rodenboog had meegedacht, en een bijzondere steen meegenomen. Iedereen in Stedum kan gerust zijn dat hiermee de cadeautjes kunnen worden afgeleverd.

Daarna werd er naar het sportgebouw gelopen. Het paard Amerigo moest rust hebben en met alle risico's van kindertjes in de buurt van paard en koets is al een aantal jaren geleden het besluit genomen gezellig met elkaar naar het sportgebouw te wandelen.

Het gezicht van Stedum

De foto op de omslag vertoont iedere maand het gezicht van een of meerdere Stedumer(s). De foto hoort dit keer bij de rubriek In de Kijker waarin nieuwe of minder bekende bewoners van het dorp worden voorgesteld. Deze keer Richard en Nienke (foto: Janna Bathoorn).

(foto:stedum.com)

Ook in de sporthal stonden de kinderen centraal. Bij Sint op school, liedje zingen, vertellen wat erop de verlanglijst staat, alle wensen werden genoteerd. Ter afwisseling was er een optreden van de dansgroepen van Sabine Tillema in Stedum. De jongste groep danste op een modern Sinterklaasliedje, en de oudste groep liet een leuk streetdance optreden zien. Alles is te bekijken op stedum.com en op Facebook natuurlijk. Nadat Sint weer vertrokken was deelden de Pieten cadeautjes uit, altijd een mooi einde van de feestelijke Sinterklaasmorgen in Stedum.

Lies Oldenhof

Activiteitencommissie Dorpsbelangen

Stinkende takken en bijtje hakken

Stinkende takken en bijtje hakken, dat waren nieuwigheden tijdens de natuurwerkdag in het Steemer bos, de eerste zaterdag van november. Zo'n 10 tot 5 jaar geleden waren het vooral de essen die gesnoeid moesten worden. Inmiddels is ook de Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina*) in grote getalen aanwezig in het bos. Deze boom heeft niet zo'n goede reputatie ("Bospest") als gevolg van opdringerig gedrag. De Amerikaanse vogelkers kun je herkennen aan sterk geurende takken, stinkende takken wordt gezegd, maar het ruikt ook wel een beetje lekker naar zoethout. Nieuw gereedschap dit jaar waren de bijlen van de scouts. Dus behalve gezaagd werden er ook bomen omgehakt, dat is toch best een mooi beeld. De jongste kinderen hadden een leuke klus aan het schoonmaken van nestkastjes.

Veel werk is er verzet om een verhard pad onder graszoden vandaan te toveren. Dit was geen archeologische vondst, maar het Reinderspad dat 12 jaar geleden op initiatief van Dorpsbelangen Stedum aangelegd en in eigen beheer gerealiseerd is. Waarschijnlijk dit jaar gaan we het Reinderspad in originele staat terugbrengen, waardoor weer een breed en toegankelijk wandelpad ontstaat. Wil je helpen de paden in het bos goed begaanbaar te houden? Vrij van gras en andere begroeiing? Loop dan geregeld een rondje door het bos. En ben je met meerdere mensen, loop dan naast elkaar, zodat het pad ook breed blijft.

Lorette Verment
boscommissie

(advertentie)

Beste Stedumers, oud-Stedumers, vrienden en bekenden van mevrouw T. Postmus-Schreuder

In mei 2015 is oma getroffen door een herseninfarct. Een ziekenhuisopname en revalidatieperiode in een verpleeghuis volgde. Helaas heeft de revalidatie niet het gewenste effect mogen hebben waardoor oma zeer beperkt is gebleven in het bewegen en communiceren. Hierdoor kan oma niet meer terug naar haar oude vertrouwde omgeving. Oma's nieuwe adres is:

Mw. T. Postmus-Schreuder
Zonnehuis Oostergast
Gemmastraat 8 K-5
9801 VG Zuidhorn

Namens oma willen wij iedereen bedanken voor de bezoeken, bloemen en vele kaarten die ze heeft mogen ontvangen in de afgelopen periode en op haar 95e verjaardag! Op haar nieuw adres zal een bezoekje of een kaartje haar zeer verblijden en zeker goed doen!

Met vriendelijke groet, Namens oma,
Kleinkinderen en achterkleinkinderen.

In de Kijker

In deze rubriek worden nieuwe of minder bekende bewoners van het dorp voorgesteld. Deze keer Richard en Nienke, Adriaan Clantstraat 2.

(foto: Janna Bathoorn)

Sinds wanneer wonen jullie in Stedum?

"Sinds augustus 2015."

Waar zijn jullie geboren en/of hebben jullie je jeugd doorgebracht?

Richard: "Ik ben geboren in Groningen en heb mijn jeugd doorgebracht in en om Zuidwolde."

Nienke: "Ik ben geboren in Winsum en heb mijn jeugd doorgebracht in en om Zuidwolde."

Wat doen jullie voor de kost?

Richard: "Ik studeer HBO bouwkunde en ik werk één dag in de week bij een bouwbedrijf in Winsum."

Nienke: "Ik studeer Maatschappelijke Dienstverlening in Zwolle en werk bij een supermarkt in Bedum."

Wat is jullie favoriete bezigheid?

"We spelen samen in een interkerkelijke band."

Wat is jullie favoriete vakantiebestemming?

"We houden van zee, natuur en komen graag tot rust."

Wat nemen jullie mee naar een onbewoond eiland?

"We nemen muziek mee."

Wat is de reden dat jullie in Stedum zijn komen wonen?

"We houden van de gemoedelijke sfeer in een dorp en dit huis voldoet goed aan onze behoefte."

Zijn jullie ook betrokken bij het dorp? Zo ja, hoe?

"We zijn geen lid van een vereniging, maar hebben wel leuk contact met de buurt."

Wat zouden jullie doen als jullie de Postcodeloterij Straatprijs winnen?

"We zullen er goed over nadenken en een bewuste keuze maken, iets blijvends – bijvoorbeeld een huis – kopen en verder iets geven voor mensen die echt iets nodig hebben."

Wat vinden jullie naast jullie eigen huis, het mooiste plekje van Stedum?

"Het station; niet de zozeer plek, maar de trein, de verbindende factor naar elders."

Wat is jullie antwoord op de vraag van de vorige bewoonster: Wat betekent 'Samen op Weg' voor jullie?"

"Helpen, delen, betrokken zijn en dat de kerkmuren mogen wegvallen."

Welke vraag willen jullie de volgende nieuwe bewoner(s) stellen?

"Wat betekent een goede buur voor jou/jullie?"

Afie Nienhuis

Uit de raad 16 november 2015

In het aardbevingendossier proberen alle fracties van de raad van Loppersum zoveel mogelijk met elkaar op trekken, om eenduidig de zaak van de Lopster inwoners te bepleiten. Recent hebben we dat gedaan n.a.v. het plan van de nationaal coördinator Groningen, Hans Alders. Dat is allicht een aardig moment om u als Stedumers ook weer even te laten weten waar de raad zich sterk voor maakt. Bijgaand de opmerkingen van de raad van Loppersum in vergadering bijeen op 16-11-2015. En hoewel een belangrijk deel van deze punten is gedeeld door het college en opgenomen is in de gemeentelijke zienswijze, wil de raad haar verantwoordelijkheid nemen en deze punten expliciet meegeven aan de NCG.

- 1) De gaskraan moet verder dicht totdat de veiligheid is gegarandeerd.
- 2) Er moet een garantieregeling voor opkoop komen om de woningmarkt te herstellen en de huiseigenaar niet gevangen te houden in zijn eigen woning. De raad verwacht niet dat er grote aantallen mensen weg willen, maar wil vertrek wel mogelijk maken, en vooral vestiging in dit gebied zonder belemmeringen en vrees.
- 3) Er moet consequent worden gesproken van mijnbouwschade ,niet van schade door aardbevingen. Het gaat om schade als gevolg van gaswinning, daar zijn geen bevingen voor nodig. Bodemdaling en zetting vallen hier ook onder.
- 4) Er moet een herstelplan per woning gemaakt worden, waarin ook duurzaamheid en levensloopbestendigheid opgenomen kunnen zijn, maar ook het schilderwerk dat weer aan de beurt is. Eigenaren hebben altijd wel plannen, en alleen richten op schade herstellen is voor de huiseigenaar niet de ideale aanpak. Verbeteringen meenemen geeft huiseigenaren het gevoel dat ze weer met hun toekomst bezig zijn.
Dit vraagt echter wel technisch en logistiek inzicht, wat is handig in welke volgorde en kan ook een flinke klus zijn. Het is enerzijds ontzorgen, anderzijds de focus leggen bij de bewoner.
- 5) De bewoner moet vrij zijn om zijn eigen ondersteuner te kiezen. Iemand die voor hém of haar aan het werk is ook dienstverlenend is ingesteld naar de bewoner toe. Deze persoon moet ook goede communicatieve kwaliteiten hebben, maar eerst en vooral ook vakkennis en beoordelingsvermogen. Het gaat niet om sociale hulpverlening, maar om een goede planning. Dat is wel een vorm van ontzorgen.
- 6) Er moet een fonds komen zoals het waarborgfonds bij bodemdaling, om de gevolgen van de gaswinning ook na afloop hiervan gedekt te krijgen.
- 7) De lening ten behoeve van achterstallig onderhoud, zoals verwoord in het plan kan leiden tot een nadelige positie van onze inwoners ten opzichte van burgers buiten het aardbevingsgebied, vanwege moeten voldoen aan een strengere norm en verplicht te zijn te investeren. De bewoners van dit gebied moeten worden behandeld alsof er geen gaswinning is. Dus niet in de schulden komen omdat de woning hier staat en opgeknapt moet worden, terwijl dat elders in Nederland niet nodig zou zijn.

8) De nieuwe NPR norm moet worden opgenomen in het bouwbesluit. In het andere geval is deze norm niet goed verankerd.

9) Het verdient aanbeveling zowel horizontaal als verticaal de trillingen te meten die zich in ons gebied voordoen.

Tot zover de punten zoals meegegeven aan het college om te laten weten aan Hans Alders.

Lies Oldenhof

Energie neutrale woning, Hoofdstraat 4, Stedum

Er is al veel over geschreven en gesproken, over de energie neutrale woning in Stedum van Owen Keijser en Lorette Verment en hun zonen Levi, Sacha en Ilya. In een aantal krantenartikelen, over hun huis aan de Hoofdstraat 4, werd gesproken over een pelletkachel-CV die daar is geplaatst.

Wat is nou precies een pelletkachel, hoor ik u zeggen?

Gelukkig dat er internet is! Na een beetje zoeken vond ik daar al gauw het antwoord op. Een pelletkachel verbrandt houtpellets. Dat zijn korrels van samengeperst houtafval. Ook kan een pelletkachel aangesloten worden op de Centrale Verwarming. Op die manier verwarmt de pelletkachel de hele woning. In het geval van de woning Hoofdstraat 4 gaat het om een pelletkachel-CV.

Wat mij echter al meteen opviel en waarschijnlijk u ook, was dat het woord pellet veel op het woord pallet leek. Een pallet met een A is een houten vlonder; vierkant of rechthoekig. Op een pallet kan men goederen opslaan en vervoeren. Met een vorkheftruck kunnen die pallets verplaatst worden. Volledigheidshalve, een pallet wordt ook wel gemaakt van kunststof. Deze houten pallets, mits in stukken gehakt en gezaagd, worden ook wel in houtkachels opgestookt. Maar deze houten laadborden, om goederen op te stapelen, gaan absoluut niet in de pelletkachel van Owen en Lorette! Zo meteen daar nog meer over!

In gesprek met hen beiden, over de mijns inziens verwarrende benaming pellet, werd ik uitgenodigd om eens langs te komen. Zo kon ik zelf aanschouwen wat er gestookt werd in de pelletkachel-CV. En dan kon ik een rondleiding krijgen om alles te bekijken in hun energie neutrale woning.

Op maandag 12 oktober, 's middags, ben ik komen kijken en later daarna nog een keertje. In diezelfde tijd heb ik het YouTube-filmpje over hun woning nog eens goed bestudeerd. De titel van het filmpje is: Energie neutrale woning in Stedum-Urgenda Tour Groningen. Het filmpje heeft een speelduur van 3 minuten en 42 seconden. Wat opvalt bij dit filmpje is de deskundigheid van Owen Keijser. Ook bij mijn eerste bezoek volgen wij dezelfde route als in dat filmpje. Wanneer ik later weer kom praten, zoekt Owen op zijn iPad een ander ondersteunend filmpje op. Met dit filmpje krijg ik een duidelijk beeld wat er in de pelletkachel allemaal gebeurt. Zo zien wij het reservoir van de pellets. En zien wij hoe de pellets getransporteerd worden naar het bakje waar ze opgebrand worden. Ook zie je hoe ze in brand worden gestoken. Achteraf blijken er meer van dergelijke filmpjes te

Lorette en Owen voor hun pelletkachel

(foto: Janna Bathoorn)

bestaan. Ook bij de afbeeldingen op internet zien wij verklarende schema's. Echter hoe de pelletkachel van Owen en Lorette als Centrale Verwarming werkt heb ik helaas niet helemaal precies kunnen vinden. Bij hun kachel, een Moretti Fire Athena basic, zien wij twee waterbuizen uit kachel komen. De ene voert het warme water af en de andere transporteert het koude water in de kachel. Owen vertelt dat er een pomp in de kachel zit. En die zit ook in een Centrale Verwarming.

Bij de rondleiding op 12 oktober gaan wij eerst naar buiten, naar de achtertuin. Owen Keijser wijst naar het dak, naar de twaalf panelen die daar zitten. Je ziet ze links van het dakkapel. Acht van deze panelen wekken warm water op! De overige vier elektriciteit. Op de iPad, die Owen bij zich heeft, staat een programma (een app). Hij laat mij op zijn iPad drie kadertjes bekijken. Het eerste kadertje laat de temperatuur van het dak zien. Het is daar op dat moment negen graden. Op het tweede kadertje leest Owen af dat het water in de boiler, het watervat, ook op

dat moment een temperatuur heeft van vierentwintig graden. Het derde kadertje geeft aan dat de pomp (Energiedak) nu uit staat. Deze pomp gaat automatisch aan en uit.

Onder die acht panelen op het dak, die water opwarmen, lopen buizen met een soort koelvloeistof. Deze vloeistof wordt verwarmd door de zonnestrallen. Die buizen verwarmen weer het water in het vat: de boiler. Het gaat hier om de zonnekraft en niet de buitentemperatuur. Owen gaat nu met mij naar dat watervat (boiler) toe.

In een geïsoleerde ruimte, een kamertje (of nis) buiten de woning, zit het water in dat grote vat: de boiler. Het water is gewoon kraanwater. De buizen met de vloeistof van het dak lopen naar het vat. Ze lopen als een spoel door de boiler. Op het moment dat wij kijken is de temperatuur in de boiler dus vierentwintig graden. Dat getal stond ook op de iPad. "Die vierentwintig graden, dat is eigenlijk te koud om bijvoorbeeld lekker te douchen..." zegt Owen, "maar dat is geen probleem!" Even later in hun huis zien wij een elektrische geiser die dat water van vierentwintig graden opwarmt tot... vijftig graden! Die geiser kun je instellen en daarmee dus ook de temperatuur van het water. Het is maar een klein apparaatje, maar super handig!

"Kijk," zegt Owen, "op deze plek heeft eerst de Centrale Verwarming gestaan... Deze staat nu bij iemand anders en is verkocht."

Een zelfde kleine geiser staat ook in de keuken van hun huis. Owen: "Het kost dus niet zoveel energie om water, in dit geval van vierentwintig graden, op te warmen tot bijvoorbeeld vijftig graden."

Terug naar dat YouTube filmpje waar we Owen de bezoekers zien rondleiden. Alle geïnterviewde mensen in dat filmpje zijn het er over eens. Wij moeten allemaal van het gas af! Wij moeten geen fossiele brandstoffen meer gebruiken. Op het filmpje zien en horen wij Marjan Minnesma, directeur van duurzaamheidsorganisatie Urgenda. Wij zien en horen Brenda Harsveld van de Groninger Bodembeweging. En wij zien en horen Bé Schollema, wethouder duurzaamheid Gemeente Loppersum.

Op die middag, dat ik door Owen Keijser rondgeleid wordt, zegt Owen: "Dus nu kunnen wij hier zonder gas, en alleen met een beetje elektriciteit, warm water gebruiken!" Wij lopen nu langs het bekende gasmeter kastje. Hier aan de Hoofdstraat 4 is de gasmeter verwijderd! Het gasmeter kastje wordt nu gebruikt voor andere dingen.

De familie kookt op een inductie-kookplaat. De warmte gaat rechtstreeks de pan in. Zelfs de kookplaat wordt niet warm of heet! Maar wel de pan!

Owen: "Hij pakt alleen pannen die magnetisch zijn. Die pannen zijn alleen geschikt voor inductie. Wij hebben in het begin pannen weg moeten doen. Die konden wij daar niet voor gebruiken."

In vrijwel alle berichten en verslagen over de Hoofdstraat 4 wordt het bedrag genoemd waarmee men een woning energieneutraal kan maken. Dat is in de meeste gevallen dertig - tot vijfendertigduizend Euro. Owen zegt hierop: "Wij vinden het heel fijn dat wij nu een bepaalde vrijheid hebben. Wij zijn niet meer afhankelijk van leveranciers. Wat stroom betreft, produceren wij waarschijnlijk meer dan genoeg

eigen stroom... Wij hebben van het bedrijf, dat hier alles aangelegd heeft, drie jaar garantie dat er bij gelijkblijvende activiteiten door ons geen extra stroom gekocht hoeft te worden!" Dat bedrijf heet Urgenda. Het is een organisatie voor duurzaamheid en innovatie, die Nederland samen met bedrijven, overheden, maatschappelijke organisaties en particulieren sneller duurzaam wil maken.

Bij mijn tweede bezoek zegt Lorette: "Het grappige is dat je je af kunt vragen hoe zo'n woning nou precies heet... Je hoort spreken van een energieneutrale woning, een 'nul op de energierekening woning'! En een fossielvrije woning!" Men spreekt van een energieneutrale woning, wanneer je alle energie die je nodig hebt in een jaar, zelf op je eigen perceel duurzaam opwekken kan.

In huis heeft de familie alleen led-lampen. De pellets kun je qua uiterlijk met biks (diervoeder korrels) vergelijken. Ze zijn geperst uit puur hout. Bij verbranding zit er geen geur aan. Dat komt omdat de pelletkachel-CV heel efficiënt en schoon verbrandt. Een aardig detail is, dat je de pellets in de kachel door een ruitje kunt zien branden. Dat brengt sfeer in huis. Met tussenpozen blaast de pelletkachel warme lucht de kamer in. Ook verwarmt de kachel het water in de boiler, het vat in de nis buiten. De pellets kunnen ze bestellen bij een bedrijf. Het bedrijf brengt de pellets aan huis.

De pelletkachel-CV staat in de voormalige verfwinkel waar ook het achterkamertje bijgetrokken is en waar ze nu ook openslaande deuren naar buiten naar de achtertuin hebben. Er is op deze plek een zee aan speelruimte voor de jongens Levi, Sacha en Ilja. Af en toe hoor je en voel je daar die warme lucht de kamer in blazen. In het hele huis is het aangenaam warm en droog.

Eldert Ameling

Gewijzigde datum Kerstwandeling

Zoals eerder aangekondigd in de Stedumer van september, zal er dit jaar een kerstwandeling door het dorp worden georganiseerd. De wandeling vindt plaats op donderdag 17 december (dus niet zoals eerder vermeld op zaterdag). Voor even waan je je in Bethlehem, ontmoet je de herders en zie je het kerstkind. Verschillende van u (waaronder ook de beide scholen) hebben hun medewerking al toegezegd. Mocht u dat nog niet hebben gedaan, maar wel graag een rol krijgen, laat het dan weten via Kerstwandelingstedum@gmail.com of 06-16 94 41 89. Verder bent u allen, zowel jong als oud, van harte uitgenodigd om mee te lopen en te genieten van deze wandeling, die zal worden opgeluisterd door verschillende muzikale talenten uit het dorp. De wandeling begint om 18.30 uur in de theeschenkerij (Molenstraat 14). Houd u voor verdere details stedum.com in de gaten.

Ingrid van Wingerden

Werkgroep kerstwandeling Stedum 2015

Fries paard met gezelschapsdame

(Foto: Janna Bathoorn)

Delleweg, fiets geparkeerd. In huis vertelt Janny Schutter vlot. Haar wieg stond op de sinds 1894 in bezit van haar familie zijnde Broekemaheerd, in de Clauw Lutjewitwerd. Lutjewitwerd: Lutje en werd betekenen klein en wierde, wijt staat voor het boerengeriefhout dat op de wierde groeide.

Janny werkte tot voor kort als medisch secretaresse op het UMCG, volleybalt vaak en reist regelmatig. Op Lutjewitwerd was Janny al een paardenmeisje. In 1960 hadden ze zes bovenlanders: vijf zwarte en een schimmel, overduidelijk Janny's lievelingspaard. "De schimmel was vijftien, ik was vijftien en al was de schimmel het helemaal, hij moest weg", zucht Janny. Na zelf twee jonge paarden beleerd te hebben, stopte ze daarmee. Paarden werden steeds hoogstaander in het bloed, kregen een sterk karakter. "Ik houd niet van grondonderzoek...", lacht ze. Dus werden

alle volgende paarden zes weken ter belering uitbesteed.

In 2008 - Janny is in 1989 verhuisd naar de Delleweg – vertrok Obine, de laatste kwpn-er.

Daarna ging ze in Oudwoude met een aldaar wonende collega eens kijken bij een handelsstal met Friese paarden. "Ik ging voor een jonge ruin, het werd een vijfjarige merrie. Ik heb er een weekend over nagedacht." Buurvrouw Marga zei op maandagmorgen : "Jij hebt er meer last van dan de verkoper, die raakt haar wel kwijt..." Duidelijk advies, ik kocht. Om half vijf stond Jente hier op Groninger grond. Mooie Fries, intens zwart, zonder aftekeningen, fors en wat onhandig, maar met de kenmerkende lange manen en de golvende staart.

"Ik had er eerst - tegen de verveling van het paard- een sukkelende geit bij. Vijf jaar geleden kocht ik op de Zuidlaarder markt een Shetlander: Sanne. Zodoende heb ik nu een paard (schofthoogte 160 cm.) met gezelschapsdame (schofthoogte

90 cm.). Ieder met een eigen stal. Jente bonkt 's avonds om tien uur op de schotten van de stal, zij heeft dan honger." 's Morgens heeft Janny geen wekker nodig. Acht uur, bons... bons... Op het menu: voederbieten, muesli, zeewier en een paardenkoek.

In de zomer zijn Jente en Sanne dag en nacht buiten, nu staan ze op stal. "Elke morgen zet ik de radio voor ze aan. Ze mogen dagelijks alleen even in de zandbak, want ik wil grasland, geen bouwland..."

Ik rijd drie keer in de week. Rondje Stedum, maar ook verder, zelfs tot Zeerijp. Stapvoets, in draf en op een mooi stukje gras in galop. Heerlijk."

Math M. Willems

Mandarijnen in het najaar

Er zaten maar een paar mensen in het complot en het stond dan ook niet op het officiële programma, maar tot hun verrassing zijn er tijdens het Najaarsconcert drie bijzondere leden van Jehova Nissi gehuldigd: Berta Tuinstra, Tonnie Slager, Trijn Tromp en (van links naar rechts op de foto). De dames werden in het zonnetje gezet omdat zij vijftig jaar lang muzikant zijn en bovendien beiden een halve eeuw lid van onze vereniging. En onze stoere bassist, Berta's broer,

voor dezelfde feiten, maar dan slechts drieënveertig jaar (zijn 40-jarig jubileum was per ongeluk onopgemerkt gebleven). Niet te geloven, zo'n trouw aan je hobby en je club! Namens de Bond mocht Ria Mulder hen een gouden dan wel zilveren aandenken opspelden.

Tijdens de speech van onze voorzitter Bram van Wijk, begeleid met grappige foto's van vroeger, kwam goed naar voren hoe belangrijk deze pijlers voor een vereniging zijn. Allen zaten vele jaren in het bestuur, verzaken niet als er – bij welke gelegenheid dan ook – gespeeld moeten worden en zeggen ook geen nee als er een beroep op hen gedaan wordt voor al die andere klussen, zoals voorafgaand aan het Najaarsconcert de flyers rondbrengen, de concertzaal inrichten, stoelen sjouwen, bloemstukken maken of de catering verzorgen. En ook aan de mandarijnenactie binnenkort zullen ze weer volop meewerken. U houdt toch op maandagavond 14 december een plekje op de fruitschaal leeg? Want dan komen we bij u langs met onze zakken, vaak opvallend lekkere, mandarijntjes.

Nog even terugkomend op het Najaarsconcert, voor het geval u daar niet was: Het was leuk. Veel publiek. En de afwisseling van onze nummers met de zang

van popkoor Ripa is ons – orkest en koor – goed bevallen. Zo ook de mensen in de zaal, gelukkig, want daar gaat het immers om. Na het concert bleef het nog lekker lang druk met pratende, drinkende en snackende mensen. We kijken er tevreden en met plezier op terug en zijn ondertussen begonnen met het nieuwe repertoire voor het Nieuwjaarsconcert op 9 januari. Enkele nummers studeren we in met onze jeugdige drummer Matthijs Kruidhof. Hij debuteerde al afgelopen zomer tijdens het Borgconcert, maar doet sinds kort ook het eerste deel van onze maandagavondrepetitie mee. Hij doet het goed en leert snel en voor ons is het inspirerend om nu weer te kunnen repeteren met een slagwerker. Je hebt dat niet in de hand, de fanfares in Middelstum en Uithuizen hebben minstens drie ervaren slagwerkers in hun midden en wij al jaren niemand meer. Gewoon pech, dus. Maar nu, met Matthijs, gaan we wat dit betreft ook weer de goede kant op.

En omdat belofte schuld maakt, kom ik ook nog even terug op onze interne seizoensafsluiting in juni op de Heemen. Hoe warm het was en hoe lekker? Niet warm. Maar binnen was het erg goed toeven en het uitzicht op het landschap en de zomeravondlucht was prachtig. Het diner dat Françoise de Thouars, van Çoise kookt over, was overheerlijk. Wie op donderdagavond wel eens een maaltijd bij haar ophaalt (zie Facebook), kan zich daar alles bij voorstellen. Ze is een van de aanwinsten van het dorp. Net als Zorgbuurderij de Heemen van Margreet Wiersema en Pieter Berend Slager. En hun inmiddels gemaaide bloemrijke ‘ommetje’ tegenover de boerderij. Wat kan mij het schelen dat het bijna winter is, als je kan terugkijken op zo’n mooie (na)zomer!

Fenneke Colstee

cmv Jehova Nissi

Textielcafé in Zorgbuurderij de Heemen

Bijna december, bijna winter. Tijd voor gezelligheid, voor samen mooie dingen maken. Elke vrijdagmorgen is er open textielcafé. Vanaf 9.30 uur is de deur open en staat de koffie klaar. Trix Leegte staat met raad en daad klaar om beginnende brei- en haaksters op weg te helpen.

Kosten: een kleine bijdrage voor de koffie / thee.

Daarnaast is er een winterworkshop. Woensdagavond 9 december wordt een kerstdecoratie gemaakt onder leiding van Janneke Aué. Naast het kerstgroen kan er ook met wol en vilt worden gewerkt. Er kan een krans worden gemaakt. Maar je kunt ook een schaal of vaas

meenemen om op te maken. Voor materiaal, inclusief de krans, wordt gezorgd, maar heb je hulst of ander groen in de tuin, dan is dat zeer welkom.

Zorgbuurderij de Heemen, Bedumerweg 43 om 19.30 uur. Opgave bij Margreet Wiersema 06 - 36 07 48 97 of buur@deheemen.nl.

Mannie Hovenkamp

Kern met Pit: Nul-energieschuur

Breng je stem uit voor het Kern met Pit-project “Nul-energieschuur met hennepbeton en leem voor de dorpsstuin”

In de dorpsstuin stond de schuur op instorten. Samen met dorpsstuiniers, dorpsgenoten, lokale aannemers en architecten bouwen we een nieuw, degelijk en ruim onderkomen met natuurlijke materialen.

Help je dorpsstuin De Heemen aan de provinciale trofee van Kern met Pit editie 2015? Tot en met 30 november kun je stemmen op www.kernmetpit.nl.

Dirk van Impe

Stichting dorpsstuin De Heemen

Verslag Informatiepunt

Op donderdag 5 november hadden we weer een bijeenkomst van het Informatiepunt in het Hervormd Centrum. Er waren 19 personen aanwezig. Sieta heette ons van harte welkom en in het bijzonder Bé Schollema, wethouder van de PvdA van de gemeente Loppersum. Allereerst begonnen we met een kopje koffie/thee, waarna de heer Schollema het woord nam.

De heer Schollema stelde zich voor aan de aanwezigen. Hij is geboren in 1979 en is de tweede zoon van het gezin Schollema-Tabak. Hij wilde aanvankelijk automonteur worden, maar bij nader inzien bleek dat hij wel door kon leren. Eerst was hij taxichauffeur bij UVO en later centralist. Daarna is hij coördinator schadeherstel bij een bedrijf dat landelijk glasschadeherstel verzorgde. Verder is hij zes jaar planner bij woningcorporatie Acantus geweest en is later doorgeschoold tot rayonopzichter. Het dorp Ganzedijk was één van zijn projecten. Dit dorp zou verdwijnen maar is weer op de kaart gezet.

Hoe wordt je wethouder? De heer Schollema zat in het bestuur, waarvan acht jaar raadslid, en had wel de ambitie om wethouder te worden en heeft zich beschikbaar gesteld voor de PvdA in de verkiezingscampagne. Hij vertelde dat zijn vader raadslid in Middelstum is geweest en later wethouder in Loppersum. Meindert Schollema heeft onlangs afscheid genomen na zestien jaar lang burgemeester te zijn geweest van de gemeente Pekela.

Bé Schollema wilde zich in zijn raadsperiode richten op het verbeteren van de communicatie tussen de burgers en de gemeente en op het behouden van de leefbaarheid in de kernen, mede door middel van initiatieven vanuit de dorpen. De zorgcoöperatie in Loppersum en Stichting Zorgzaam Stedum zijn goede voorbeelden hiervan.

De fusie van de beide scholen in Stedum is mede door zijn inzet tot stand gekomen, zodat er in de toekomst één nieuwe gezonde aardbevingsbestendige school zal komen. Zijn werkzaamheden bestaan uit: één keer per maand raads- en commissievergaderingen; de gemeente Loppersum bestaat uit zeventien dorpen

en hij heeft regelmatig overleg met deze dorpen. Verder heeft hij overleg met ambtenaren, de GGZ, jeugdzorg en dergelijke.

In de pauze ging een verjaardagskaart voor mevrouw Postmus rond, die nu in het Zonnehuis te Zuidhorn verblijft. Verder kon men nog vragen stellen aan de heer Schollema, waarna Sieta hem bedankte voor deze informatieve middag met een bloemetje.

De volgende informatiepunt is op donderdag 3 december.

Afie Nienhuis

De rijdende winkel

Iedere woensdag vanaf ongeveer 13.00 uur komt onze rijdende winkel, Versmarkt Het Hoogeland uit Spijk, in Stedum. We verkopen allerlei (streek)producten van zuivel, aardappelen, groente en fruit tot en met schoonmaakartikelen. Het brood en gebak (2 dagen van te voren bestellen) komt van bakker Olinga uit Bierum. Wilt u opgenomen worden in de route? Neem dan contact met ons op: 06 - 20 35 42 48 of info@versmarkthethoogeland.nl. Voor meer informatie kijk ook eens op: www.versmarkthethoogeland.nl.

Familie Walhof

G.E.D Reinders Stichting

Subsidie-aanvragen voor 2016

Het doel van de Reinders Stichting is het financieel ondersteunen van verenigingen, clubs of groepen die op sportief, cultureel of sociaal gebied actief zijn in de dorpen Stedum en Westeremden.

Ook kunnen eenmalige projecten in aanmerking komen voor steun. In 2015 werd aan 31 verenigingen/stichtingen een bedrag uitgekeerd, voor ruim € 8.000. De ontvangende initiatieven variëren van Oranjevereniging tot dansclub, en van dorpsvereniging tot peuterspeelsoos; allemaal activiteiten waarmee de leefbaarheid in onze dorpen in stand wordt gehouden. Ook nieuwe initiatieven werden beloond met een stimulerende bijdrage.

Bij de beoordeling van de aanvragen voor 2016 zal de aandacht uitgaan naar (nieuwe) initiatieven, die worden ontplooid om als vereniging of stichting meer inkomsten te genereren; daarbij worden de te ondernemen activiteiten voor het komende jaar en de daarmee te bereiken doelgroep ook onder de loep genomen; en er zal ook kritisch worden gekeken naar de financiële positie van de betreffende vereniging of stichting.

Hoe komt u in aanmerking voor subsidie?

De vereniging/stichting moet aan de eerdergenoemde doelstelling voldoen. Daarnaast gelden de volgende voorwaarden:

- de aanvrager mag niet een speciaal godsdienstig of politiek doel nastreven;

- leden wonen voornamelijk in Stedum en/of Westeremden;
- activiteiten gericht op sportief, cultureel of sociaal gebied; en
- de aanvraag moet voor 1 maart 2016 zijn ingediend.

Naast de aanvraag dient de vereniging, club of groep een financieel verslag te overleggen:

- de verlies- en winstrekening van het afgelopen jaar (de uitgaven en inkomsten over 2015);
- de balans per 31 december van het afgelopen jaar (bezittingen en schulden eind 2015); en
- de begroting voor het komend jaar 2016.

Het komt de laatste jaren regelmatig voor, dat niet aan bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan. Het bestuur houdt hiermee rekening bij het toekennen van het subsidiebedrag; deze kan daarom lager uitvallen dan men gewend is cq. begroot heeft.

Vermeld ook duidelijk naar welke bankrekening en ten name van welke vereniging of stichting het eventueel toe te kennen bedrag dient te worden overgemaakt.

Uw aanvraag dient voor 1 maart binnen te zijn bij de administrateur: Jan Krottje, Lellensterweg 30, 9921 TB Stedum, reindersstichting@gmail.com. Voor vragen: (0596) 55 14 82 of 06 – 13 28 79 98.

Jan Krottje

Collecte Brandwonden Stichting

De collecte voor de Nederlandse Brandwonden Stichting Stedum heeft € 411,75 opgebracht. Allen die een bijdrage leverden, hartelijk dank.

Greet Smink

Zoektocht naar mijn vader

Sinds kort ben ik op zoek naar mijn biologische vader. Mijn moeder heeft in 1960 (of misschien wel langer) een verhouding gehad met een man met een ongewoon donker uiterlijk in de omgeving van Stedum. Volgens verhalen leek deze man op de Sjah van Perzië. Deze man moet ongeveer 35 - 45 jaar zijn geweest en hij was vertegenwoordiger met een eigen auto.

Mijn moeder heette Wijkelina (Lina) Wolthoorn-Hazekamp, dochter van Jantje van der Molen en Gerard Hazekamp. Zij was in die tijd bevriend met Hillie Norden uit Stedum en ze was een nichtje van Albert en Berendiena Groothuis uit Stedum. Daar ontmoette zij deze man ook. Hij heeft waarschijnlijk in de buurt van Stedum gewoond.

Heeft u een idee om welke meneer dit zou kunnen gaan, of heeft u een idee om welke familie dit gaat, wilt u dan contact opnemen via De Stedumer, destedumer@gmail.com of (0596) 58 18 10?

Wilma Wolthoorn

Hengelclub "Ons Genoegen"

Terwijl er door de jaren heen relatief veel veranderd is in de hengelsport, wordt er nog steeds gevestigd. Men vist omdat het plezierig is en niet speciaal meer om de vis te vangen voor consumptie. Vissen is ook de natuur beleven. Vissen is ook ont-haasten. En wij zijn ons steeds meer bewust geworden dat we zuinig moeten zijn op de natuur. Dat betekent ook dat wij op dit moment anders met de hengelsport omgaan dan dertig, veertig jaar geleden. Er wordt al lang niet meer met levend aas gevestigd op roofvis. Aal (paling) mag al een tijd niet meer naar huis meegenomen worden. Vang je als hengelsporter een aal, dan moet je die gauw weer laten zwemmen (voor de beroepsvisserij op consumptievis gelden andere regels). Wat het wedstrijdvisserij betreft daar zien wij de grootste veranderingen plaatsvinden. In onze streek gingen de wedstrijdvisserij bij elke wedstrijd een eigen kant op. In de meeste gevallen vist men thans met een groep wedstrijdvisserij op één plek. De vis komt in leefnetten en wordt na het wegen en tellen weer gauw vrijgelaten. Er bestaan ook andere wedstrijd-systemen. Bij dergelijke systemen echter moeten de wedstrijdvisserij zeker van elkaar zijn dat er eerlijk wordt gehandeld. Er zijn systemen waarbij makkelijk gefraudeerd kan worden.

Natuurlijk wordt er nog overal gevestigd. Zijn er dan ook nog Stedumers die vissen? Het antwoord is: Ja, zeker! En omdat één van die hengelaars Roy Mulder (1990) is ben ik weer eens na een tijdje met Roy gaan praten. Roy Mulder is een oude bekende uit deze rubriek. In 2010, in het novembernummer, zagen wij een foto van hem met een gevangen snoek. Roy was toen 19 jaar en woonde in die tijd aan de Bedumerweg.

Later, in het novembernummer van 2011, vertelt Roy die dan aan de Weemweg woont samen met partner Annet Blok (1990), over het roken van vis. Hij rookt die vissen zelf. In het artikeltje vertelt Roy Mulder dat hij het komend jaar zeker weer met een paar vrienden op makreel gaat vissen op zee. Dan kan hij ook weer makreel roken.

En mocht u nog wat nummers van De Stedumer bewaard hebben, dan verwijs ik u naar het nummer van februari 2014. Op de omslag van dit blad zien wij Roy Mulder samen met Annet en hun honden. Zij wonen dan aan het Vlaspad. Begin oktober 2015 ben ik bij Roy en Annet en hun kleine zoontje Jorn van anderhalf. Intussen woont dit gezin alweer een poosje aan de D.Triezenbergstraat.

De meest voor de hand liggende vraag is: Vis je nog veel, Roy?

Roy Mulder: "Ik vis nog gemiddeld twee keer per maand. En als het zo uitkomt dan ga ik zeevissen." Hij vertelt dat hij in zoet water het liefst op snoekbaars en snoek vist.

Vis je alleen, of met anderen? Roy: "Ik vis vaak met iemand anders. En als wij gaan zeevissen dan vissen wij steeds met een groep." Deze groep, vertelt Roy, bestaat uit personen van verschillende leeftijden: Uit jong en oud. "Wij vissen met een vaste kern van acht personen: ik, Jan, Dries, nog een Jan, Tim, Robin, Theo, Jacco. Maar er gaan ook wel eens andere mensen mee; dat verschilt steeds per jaar."

Minimaal wordt er één keer per jaar op zee gevist, vertelt Roy, het zeevissen zoals dat altijd genoemd wordt. Ook dit jaar werd er door deze groep op zee gevist. En ik vraag aan Roy hoe het zeevissen bevallen is. "Het was supergezellig. Wij hebben goed gevangen. Ik was op kabeljauw aan het vissen en ik kreeg een paar aanbeten. Mijn draad, mijn snoer, was het sterkste draad dat ik kon krijgen. Verder viste ik met een hele goede molen, speciaal geschikt voor dit werk. Op een gegeven moment kreeg ik beet! De molen stond in de zwaarste stand van de slip. Maar wat ik ook deed, ik schoot er niks mee op. Op een gegeven ogenblik is die vis onder de boot gekomen en is mijn snoer geknapt..." Hij vertelt dat je in zo'n situatie allerlei grapjes hoort maken. Wij praten er over. Het is jammer dat hij zo'n joekel moest verspelen.

Het komt echter veel vaker voor. Lijnbreuk, omdat je een erg grote vis aan de haak hebt. Voor elke hengelaar is het een onplezierige ervaring om een grote vis te verspelen. Ook in zoet water overkomt het de hengelaars dat de lijn knapt door een grote vis. Met name als je onverwachts een karper aan je vaste stok hebt en het snoer en de hengel daar niet op berekend zijn. In de Waddenzee en de Noordzee heb je wel degelijk haaien zwemmen. Ze zijn volgens mij niet vreselijk groot, getuige de afbeeldingen op internet. Maar mogelijk dat je bij een haai meer kans hebt op lijnbreuk. Bekijk dat gebit maar eens met die scherpe tanden!

Natuurlijk vraag ik Roy naar de recente vangsten op zee. Hoeveel vissen hebben jullie meegenomen, Roy? "Dat waren vijfenzeventig makrelen. Wij hebben ze door iemand laten roken. Er waren ook kleinere makrelen bij. Ze smaakten weer best!" Hoogstwaarschijnlijk gaat dezelfde groep eind november weer zeevissen. Vermoedelijk drie dagen lang en dan een heel stuk de Noordzee op, richting Denemarken, Noorwegen. Met goed weer gaat het zeker door! Roy: "Wij slapen onder in het ruim. De meesten van ons hebben hun eigen hengels mee. Het aas krijgen wij, heb ik begrepen, aan boord. Wij krijgen eten en drinken en komen drie dagen niet aan de vaste wal. Gelukkig kunnen de meesten van ons heel goed tegen de zee, tegen de golven!"

Eldert Ameling

Voorzitter Hengelclub "Ons Genoegen"

De Steemer Agenda

(Verscheidene van de genoemde activiteiten zijn terug te vinden in deze Stedumer)

- 3 december   Informatiepunt van 14.00-16.00 uur in het Hervormd Centrum.
Onderwerp: Gezellige Sinterklaasmiddag met spelletjes.
Ieder een van harte welkom.
- 14 december   Mandarijnenverkoopactie Jehova Nissi vanaf 19.00 uur
- 17 december   Kerstwandeling Stedum (let op! Gewijzigde datum!)

LET OP! De Stedumer verschijnt in december een week eerder in verband met de kerstdagen. Artikelen kunt u uiterlijk vrijdag 11 december inleveren.

De Stedumer is een uitgave van de Vereniging voor Dorpsbelangen Stedum en verschijnt normaal gesproken elke vierde vrijdag van de maand, met uitzondering van december (verschijnt eerder i.v.m. de kerstdagen). Kopij moet anderhalve week er voor binnen zijn. Hij komt niet uit in juli. Artikelen in 'platte tekst' aanleveren, dus geen eigen opmaak.

*De volgende keer verschijnt De Stedumer op **vrijdag 18 december**. Kopij inleveren bij de redactie voor **vrijdag 11 december**. Het liefst per e-mail en anders op cd of usb-stick. De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren, te bewerken of in te korten.*

*Redactie: Erik Staal, Bedumerweg 31, Stedum, 0596 58 18 10, destedumer@gmail.com
Eldert Ameling. Fotografie: Janna Bathoorn.*

Advertenties: Ellen Gommers, 0596 58 18 10, adv.destedumer@gmail.com